

Posle propasti abasidskog carstva počinju da se osećaju znaci opadanja na svim poljima. Od 14. veka pa sve do kraja 18. veka, arapski svet je gotovo potpuno isključen iz opšte istorije politički, ekonomski i kulturno. Tek početkom 19. veka moralna, duhovna i politička obnova arapskog sveta počinje sa preporodom Egipta pod Muhamedom Alijem i sazreva u poslednjim decenijama istog veka i pored evroskog prodiranja na istok koje sve više i više zauzima maha. Pod evropskim uticajem gotovo sve arapske zemlje gube svoju nezavisnost. Međutim, u 20. veku, svetski ratovi ubrzali su odvijanje te materijalne i moralne obnove. Na kraju I svetskog rata, na ruševinama poslednjeg islamskog srednjevekovnog carstva, rađa se niz regionalnih arapskih država koje će se u sledećih 20 godina osloboditi mandantne uprave, dok će Egipat junačkom borbom, ponovo i gotovo sasvim, povratiti svoju nezavisnost. Put emancipacije i društvenog progressa koji su u toku jednog veka prešli arapski narodi veoma je dugačak i zasluge moraju da se podele između urođenih osobina ovog naroda koji su se probudili iz dugog sna i evropskih nacija koje su kroz kolonijalno delovanje manje ili više doprinele tom buđenju. Književna obnova, koja je jedan od najznačajnijih vidova toga preporoda, izvršila se na miran i plodonosan način. Učenje evropskih jezika, naročito francuskog i engleskog, postalo je sastavni deo obrazovanja svakog kulturnog Arapina van uskih krugova koji su fanatično vezani za tradiciju. Poznavanje jezika otvorilo je put poznavanja književnosti, filozofske i naučne misli Zapada. Taj kulturni uticaj odražava se u jezičkoj i književnoj evoluciji na kojoj se zasniva moderna arapska ili novoarapska književnost o kojoj će ovde biti reči.

SAVREMENA ARAPSKA PRIČA

Za početak treba istaći da umetničke priče pre 20. veka nij kod Arapa, ali to naravno ne znači da pre ovog doba nije pos pripovedačka umetnost. Pre nastanka kratkih priča postojao je jedan oblik pripovedan odnosno narodna priča u koju spada i čuveni zbornik " Hiljadu i jed noć ". Obično se Arapi smatraju pesnicima ali istorijska je činjenica Arape nisu proslavile čuvene preislamske mualake već pripovedanje S obzirom da kroz čitav period turske dominacije arapska po proza stagniraju, prvi impulsi za oslobađanje arapske književnosti i stup na scenu nove, savremene književnosti uočavaju se tek u 19. veku, d za 20. vek u novoarapskoj književnosti karakterističan razvoj pripoved proze. Tako je početkom 19. veka rođena nova škola nazvana AMERIČKA tj. škola Arapa iz Sirije i Libana nastanjenih u SAD-u ko imala veliku ulogu u modernizaciji arapske književnosti. Uticaj ove ško je stalno prisutan. Prvi ozbiljniji pokušaj da se napiše pripovet evropskom stilu je " Zejneb " od Muhameda Husejna Hejkela koja je 1914. godine i koja prema mnogim piscima predstavlja početak najn ere arapske književnosti. Mnoge rane kratke priče su bile prevođe adaptirane od strane evropske književnosti, uglavnom Francu Engleza. Ovaj materijalni, duhovni i politički preporod javio se prvi Egiptu. U toku celog 19. veka u Egiptu su se razvijala dva pravca; ara zapadni. Arapski pravac je bio predstavljen na univerzitetu al-Az Kairu, dok je za širenje evropskog pravca u pore društven intelektualnog života Egipta najveću ulogu odigrala štampa¹. I dnevnim listovima i književnim časopisima, a ponajviše " Književnoj r čitaoci su polako počeli da se upoznaju sa arapskom savreme pričom. Nekoliko magazina i novina s kraja 19. veka objavljivale su k priče. U početku je to bio Bustanijev " al-Fanan " a zatim " al-Diya " Mashriq ". Mogle su se videti razlike u stilu; od anegdotskog starog Arapa do evropskog stila. -----1- Hasan Kaleši, Susreti, Titograd 1962, str. 683

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com